

Enerji İstatistik Notu 50: Ülkelerin Petrol Talebindeki Mevsimselliği

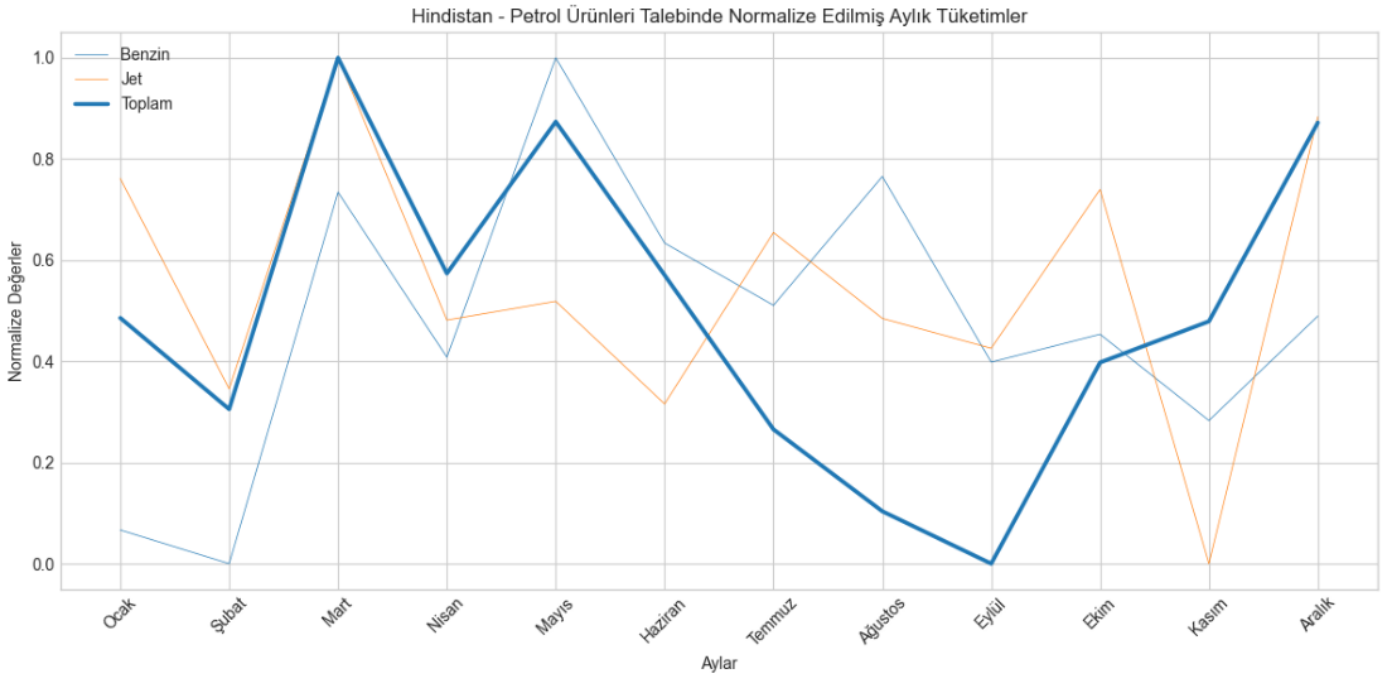
Tek cümle: “mevsimsel tüketimlerin petrol talebindeki değişimin önemli bir belirleyicisi olduğu”

Bariş Sanlı, barissanli2@gmail.com

Bu notta, petrol talebinde çoğu zaman jeopolitikten daha etkili olan mevsimsellik konusu işlenecektir. Petrol fiyatlarına daha çok kağıt petrol dediğimiz finansal petrol yön verdiği için, mevsimsel talepler ile fiyat hareketleri arasında 1 ay olabilir. Genelde gelecek ay kontratları bir önceki ayın ortasında devretmektedir. Bu mevsimsellik, fiyatlar üzerinde 1 ay önce veya sonra önemli etkiler bırakabilir.

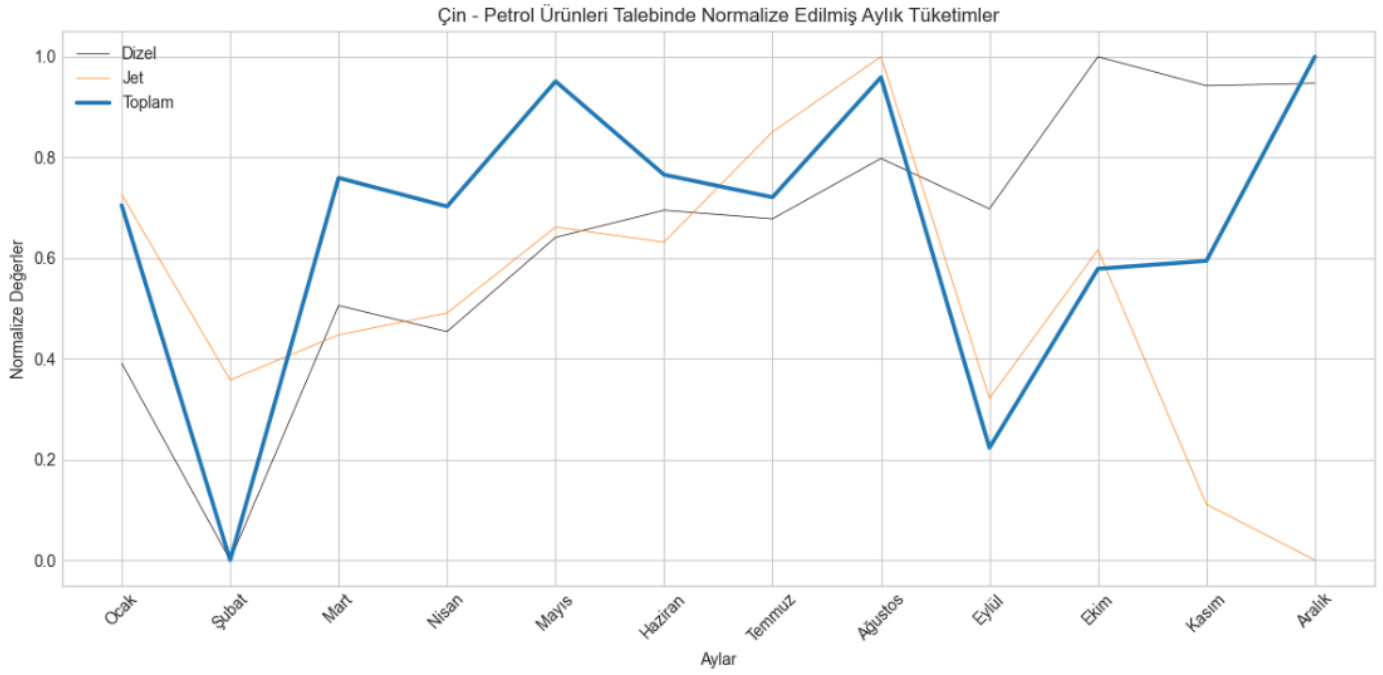
Veri seti olarak JODI (www.jodidb.org) kullanılmıştır.

Mesela geleceğin büyük petrol tüketici olabilecek Hindistan’da Muson yağmurları Haziran-Eylül arası etkilidir. Hindistan petrol talebinin normalize edilmiş görünümünde bu Muson dönemi toplam petrol talebinde net olarak seçilmektedir.

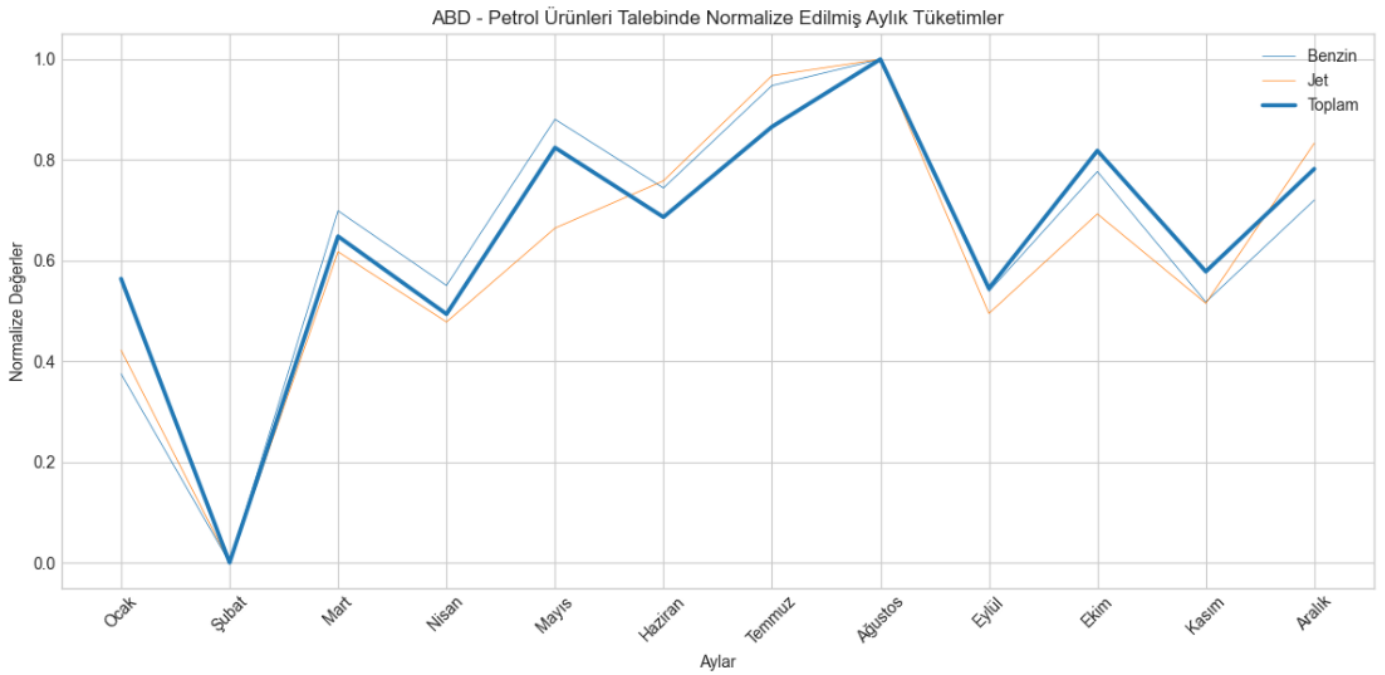

Bir diğer ilginç örnek de Çin’dir. Çin’de her yıl Ocak-Şubat dönemine denk gelen 10 güne kadar çıkabilen Yeni Yıl kutlamaları öncesi (petrol stoklama ve yolculuk) ve sonrası ile de önemlidir.

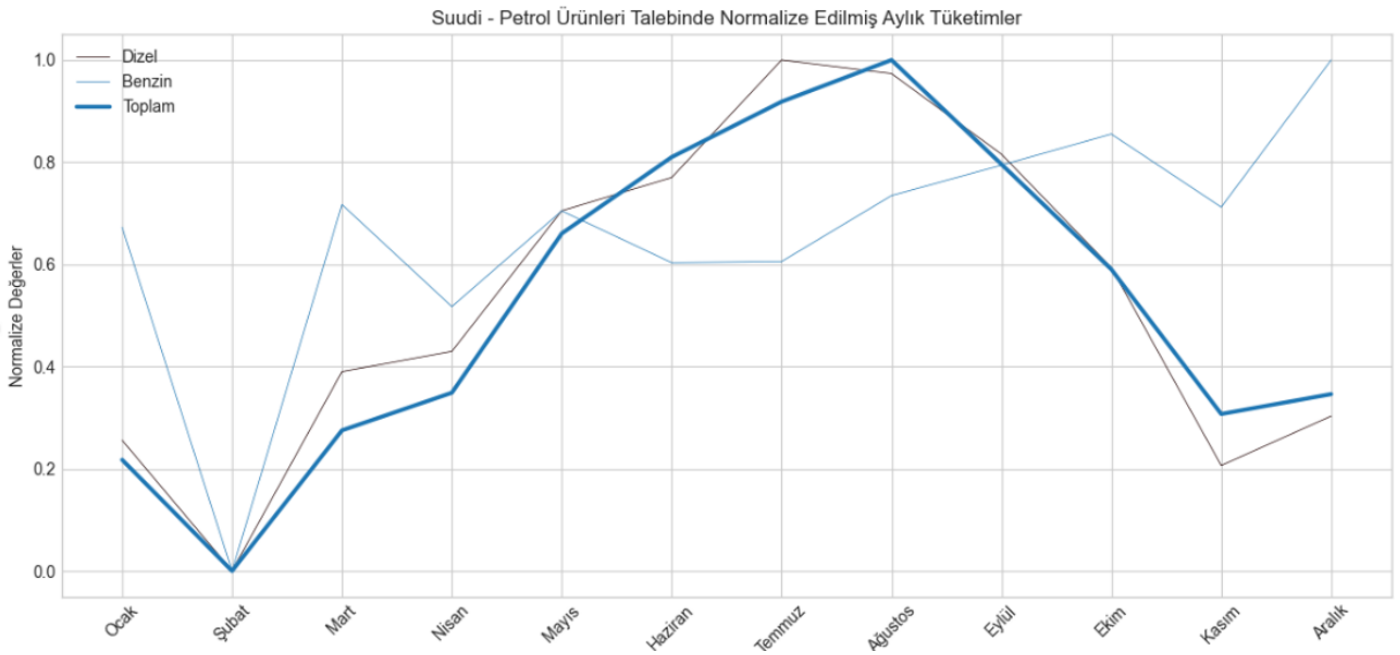
Aşağıdaki grafikte, Şubat etkisi net olarak görülebilmektedir. Jet yakıt talebinin tüm dünyada olduğu gibi Temmuz-Ağustos’ta zirve yapması da bir diğer önemli noktadır. Noel kutlayan ülkeler ile jet talebinde Aralık’ta ayrılmaktadır.

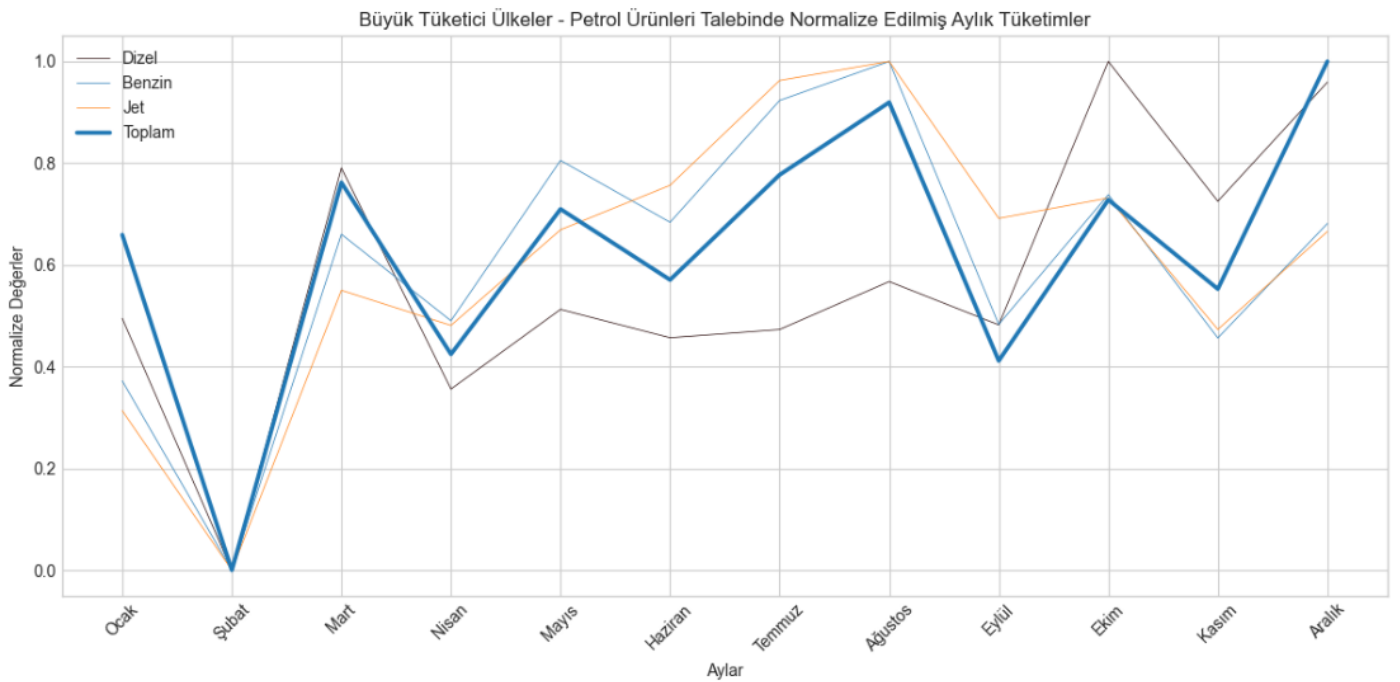
Amerika özelinde ise daha tanıdık bir örgü vardır. Temmuz-Ağustos petrol talebi zirvesi yine Şubat'taki düşüş (Christmas dönüşü sonrası) ve Nisan ile başlayan petrol talep artışı rahatça görülebilmektedir.

Suudi Arabistan örneğin bir diğer büyük petrol üreticisi ve önemli tüketici olarak Hac mevsimi ve yazın soğutma için enerji talebini de (elektrik için petrol yakımını) yansıtan net bir yaz zirvesi örüntüsüne sahiptir.

Bu çalışma kapsamında yüksek tüketimi ve JODI veri tabanında düzenli verisi olan ABD, Çin, Hindistan, Japonya, Fransa, Almanya, İngiltere, Suudi Arabistan ve Kore'nin toplamı olan "Büyük Tüketici Ülkeler" in mevsimselliği ise şu şekildedir.

Bu notun özet fikri, mevsimsel tüketimlerin petrol talebindeki değişimin önemli bir belirleyicisi olduğu ve en azından verisi gelen büyük tüketiciler için izlenmesi gerektiridir.

- Çin'de Ocak-Şubat dönemine denk gelen Yeni Yıl, öncesi ve sonrası ile,
- ABD ve OECD'de Noel-Yeni Yıl dönem yolculuk ve Ocak sonrası durgunluk,
- ABD de Mayıs ayı sonunda başlayan sürüş sezonu,
- Hindistan'da Muson'lar,
- Temmuz ve özellikle Ağustos'ta zirve yapan petrol talebi,
- Havalara soğuması ile dip yapan jet ve benzin talebi,
- Dizel talebinin daha "sanayi" tipi düz olması önemli noktalardır.